

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) AUGUST 14, 1940.

ŠTEVILKA (NUMBER) 191

V Franciji se je pričel sodni proces proti "krivcem" francoske vojne

Glavni "krivec" je baje bivši premier Daladier. — Poleg njega je obtoženih še nešteto drugih državnih.

VICHY, Francija, 12. avgusta. — Danes se je pričela pred vrhovnim sodiščem totalitarne Francije sodna razprava proti Edouardu Daladieru, bivšemu francoskemu premierju, in nekaterim drugim, ki so obtoženi, da so potpisali Francijo v vojno in da so krivi njenega poraza.

Stroge kazni za krivce
Možno je, da bodo oni, ki bodo spoznani za krive, strogo kaznovani — s smrtno kaznijo ali z doživetjem izgonom iz Francije. Obsojencem ne bo dovoljen priziv. Obravnava bo tajna; občinstvu je dostop v dvorano prepovedan, in prav tako zastopnikom časopisja.

Glavna pozornost je usmerjena na bivšega premierja Daladiera, ki je imel ene ali druge vrste stike s francosko vlado vse od tlej, ko je prišel v Nemčiji Hitler na krmilo. Toda poleg njega bo zaslišanih še stotine drugih, ki bodo morali pojasniti in upravičiti svoje akcije. — Med temi so:

Ostali obtoženci
Camille Chautemps, eden izmed glavnih voditeljev stranke radikalnih socialistov, večkratni premier in minister skoro v vsakem kabinetu zadnjih šest let.

O njem je rečeno, da se je pridružil Paulu Reynaudu, zadnjemu premierju.

Boji Italijanov v Afriki. — Mussolini bo zahteval del jugoslovanskega ozemlja

Italijanski krogi pravijo, da bo Mussolini prej ali slej zahteval kose grškega in jugoslovanskega ozemlja, ko bo čas "splošne ureditve" albanskega vprašanja.

RIM, 13. avgusta. — Italijanski krogi, ki pridirajo proti Bersari, glavnemu mestu Angleške Somalije, so v "besni bitki" za sedle strateško važen kraj Addadaleh, ki leži 48 milj južno od Berbere.

(Angleško poročilo iz Kaira na naznanjanja, da je bil italijanski napad proti Berberi odbit po angleških četah, ki kontrolirajo jugoslovanski prelaz, južno od Berbere, v okraju Addadaleh).

Italijani dalje poročajo, da so koncentrirali Angleži za prvimi obrambnimi črtami deset-tisoče vojakov domačinov in Indijcev, ki so pravkar prispeli iz Indije.

HRVATSKI DAN V CLEVELANDU

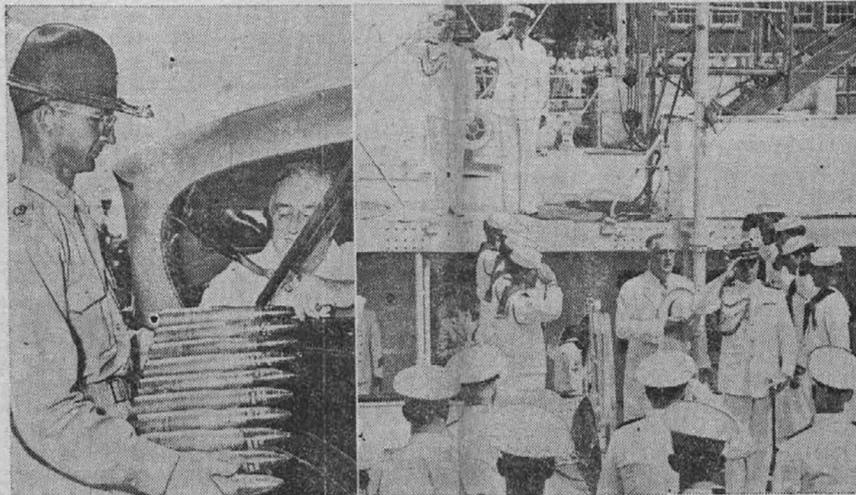
V nedeljo 18. avgusta bodo praznovali clevelandski bratje Hrvati svoj osmi Hrvatski dan, in sicer v lepem parku "Willow Farm", 1094 E. 222 St., to je na vogalu Bliss Rd. in St. Clair Ave.

Parada se bo pričela takoj po 12. uri popoldne od 40. ceste po St. Clair Ave., pa do mesta praznično. Program bo otvorjen ob treh popoldnih z nastopom tamnega hrvatskega zbora "Hrvatski sinovi" ter s petjem cerkvenega hrvatskega zbora kakor tudi pevskih zbora Slavulj.

Nastopili bodo razni govorniki, med njimi: Hon. Sims, župan mesta Euclida, Ivan D. Butković, glavni predsednik HBZ, Gregur Rakič, gl. predsednik HRZ, in glavni predsednik H. P. S. P. Radič.

Dalje se pričakuje na tej priložnosti poseta hrvatskega profesorja dr. Dinka Tomašiča, ki je prišel nedavno iz stare domovine in ter ima sedaj predavanja na raznih vseučiliščih Amerike. Kazipot na mesto proslave:

PREDSENIK IN AMERIŠKA OBRAMBA

Na levi je videti predsednika Roosevelta, ki pregleduje izstrelke 37-milimetrovskih antiletalskih topov. Na desni pa je predsednik Roosevelt ob svojem prihodu v ladjedelnico v Norfolku, kjer je inspiciral gradnjo ladij.

Zahteva po odpoklicu ameriških diplomatov

Rusija je poslala washingtonski vladi noto, s katero zahteva odpoklic njenih diplomatov iz baltskih držav.

WASHINGTON, 13. avgusta. — Sovjetska vlada je zahtevala v noti, ki jo je prejel državni departament včeraj, da naj Zedinjene države odpokličejo svoje diplomatske zastopnike iz Estonije, Letonske in Litve, to je iz vseh treh malih baltskih držav, ki jih je nedavno absorbirala Sovjetska Rusija. Enake note je poslala ruska vlada tudi drugim državam, ki imajo še svoje zastopnike v omenjenih treh državah.

Državni podtajnik Sumner Welles je izjavil časnikarjem, da se bo jutri posvetoval z vladnimi svetovalci o ruski zahtevi. Kakor znano, je ameriška vlada protestirala proti absorbciji omenjenih držav, toda ker si prizadeva uvesti čim tesnejše in prijateljske stike z Rusijo, bo vsekakor najbrže ugodila ruski zahtevi. Podtajnik Welles je izjavil, da je imel z ruskim poslanikom Oumanskyjem že več posvetovanj radi izboljšanja medsebojnih diplomatskih odnosov; zadnje tako posvetovanje med njim in Oumanskyjem se je vršilo danes popoldne, nadaljna posvetovanja pa so še v načrtih.

Smrtna kosa

Kakor je bilo včeraj poročano, je preminila Mrs. Anna Janchar, rojena Mesojedec, v starosti 79 let. Doma je bila iz Marle vasi pri Dobrem polju na Dolenskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 50 leti. Tukaj za pušča žalujočega soproga Francka, hčere Josephine, poročeno Champa, Alice, poroč. Kaprol in Ann Rodgers, sina Francka in sestro Rose Ramundel. Bila je članica društva sv. Vida, št. 25 KSKJ. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalostni na 1020 East 141 St. v cerkvi Marije Vnebovzete in v potem na Calvary pokopališče pod vodstvom August' F. Svetkovega pogrebnega zavoda. Bodi ji ohranjen blag spomin. Preostalim naše sožalje.

Na obisk

Na obisk v Cleveland so prišli za par dni iz Indianapolis, Ind. Frank Mivec, Louis Znidaršič, Frank Zakrajšek, John Praprotnik, Anthony Bayts, Marti Dragan in Carl Peterchhoff. Dobrodošli!

IZJAVA MINISTRA KOROŠČA

Časopis "Istra", ki izhaja v Zagrebu, poroča:

"Popolo d'Italia" je objavil intervju z jugoslovanskim ministrom prosvete dr. Antonom Koroščem.

Na vprašanje dopisnika italijanskega lista, kako dr. Korošec predvideva nadaljni razvoj vezi med silami ovisi in Jugoslavijo, je dr. Korošec odgovoril, da si je Jugoslavija vedno prizadevala, obdržati najboljše odnose s sosedo Italijo, to zlasti za časa sankcij v abesinski vojni. Za časa državljanske vojne v Španiji so bile simpatije jugoslovanske vlade na strani Italije in Nemčije.

V nadaljnjem razlaganju je minister Korošec izjavil, da bo zaradi poglobitve kulturnih vezi med Italijo in Jugoslavijo odredil v vseh šolah Jugoslavije obligatno učenje italijanskega jezika. — Komentar k tem izjavam je nepotreben.

BOMBE NAD ITALIJO

RIM, 14. avgusta. — Angleški bombniki, ki so prileteli nad Italijo preko Švice, so danes bombardirali vitalne severne italijanske industrijske centre, vstevši Milan, Turin, Alessandrijo in Tortono, pri čemer je bilo ubitih 22, ranjenih pa 52 oseb. Angleški bombniki so dalje napadli tudi mesto Augusto v Siciliji.

Italijansko vojaško poveljstvo poroča, da je bilo v Milanu 12 oseb ubitih, 44 pa ranjenih, v Turinu pa je bila ubita ena oseba in osem ranjenih. V Alessandriji je bilo ubitih devet ljudi in nekaj jih je bilo ranjenih.

Angleži so metali poleg bomb tudi letake. Na mesto Turin je padlo petnajst bomb.

BETLIN, 14. avgusta. — Nemška antiletalska artistinja je deset milj od Berlina preganala skupino angleških bombnikov, ki so nameravali napasti Berlin.

VRTNI KONCERT

Koncert, katerega priredi W. P. A. Music project na vrtu S. D. Doma na Recher Ave. se bo vršil danes v sredo 14. avgusta ob 8. uri zvečer. Igral bo simfonični orkester, 45 godbenikov. Občinstvo je vabljeno.

Trem predmestjem se utegne zapreti vodo

Predmestja so zaostala s plačilom svojih vodnih računov, zato jim ravnatelj utilitet grozi z zaprtjem vode.

John A. Hickey, ravnatelj utilitet, je naznanil snoči, da je deset skupin delavcev pripravljenih, da zapro vodo v Cleveland Heights, East Clevelandu in v Bedfordu, ako imenovana tri predmestja ne plačajo do jutri popolno svojih zaostalih vodnih računov, ki znašajo \$287, 905.

"Ali bomo skolektali ta denar, ali pa bomo zaprli vodo," je rekel Cickey. "In mi se ne šalimo."

Uradniki omenjenih predmestij nimajo k tej izjavi skoraj nič pripomniti.

Charles A. Carran, mestni manager East Clevelanda (čigar prebivalstvo šteje 39,395, njegov vodni račun pa znaša \$99,072), je dejal:

"Mi najbrže ne bomo dosegli sporazuma, kaj naj ukrenemo, do četrtka. Naš justični departament proučuje to stvar in tako proučujejo tudi naši inženirji, toda ne vem, če bomo mogli podati pred četrtkom kako izjavo."

Arthur H. Wedge, mestni manager Bedforda, je izjavil, da imajo velik vodni tank, ki je poln vode, katera bi zadostovala za en dan, ako ne bi, bilo dotičnega dne ognja.

Hudomušni ljudje pravijo, da če se zapre vodo v omenjenih treh predmestjih in če bi nastal v tem ali onem teh predmestjih ogenj, ne bi bilo niti toliko vode, da bi se ugasnilo ž njo bencinski zažigalnik za cigarete.

NEUSMILJENA RODITELJA

AKRON, O., 13. avgusta. — V tukajšnji mestni ječi se nahaja mlada zakonska dvojica, ki je obtožena, da je neusmiljeno pretepała svojega pet mesecevega otroka, ker slednji ni hotel prenehati jokati. Dete je zdaj v mestni bolnišnici z zlomljeno nogo.

Policija pravi, da je otrokov oče, 20 let stari Gordon Hedgecoth, udaril dete s ščetko (krtačo), dočim je detetova mati, devetnajst let stara Frances, stala poleg in mirno gledala to surovost. Mlada zakonca sta prišla pred kratkim v Akron iz države Tennessee.

NEMŠKI ZRAČNI NAPADI --- PREDHODNIKI INVAZIJE ANGLIJE

Angleška letalska sila uspešno odbija nemške napade in istočasno razbija po Nemčiji.

KAJ BO STORIL ZDAJ HITLER?

LONDON, 14. avgusta. — Nemški bombniki so včeraj napadali in bombardirali Anglijo podolgem in počez, najbrže v prizadevanju, da izvojujejo bazo, kjer bi lahko izkrcali svoje vojaštvo.

Obramba Anglije pa se trdovratno stopnjuje s silo nemških napadov in angleška zračna sila se ne zadovoljuje samo z obrambo, angleškega otoka, temveč s njeni bombniki, medtem ko so nemški bombniki bombardirali Anglijo, bombardirali razne objekte v Nemčiji, Franciji, Holandski in Belgiji. V Berlinu so 45 minut tulile sirene ter svari- le prebivalstvo, da se bliža zračni napad, katerega pa ni bilo, v Bremenu pa so nenadoma utihnile vse radijske postaje, kar je znamenje, da so angleški letalci napadli mesto.

Nasprotujoča si poročila
Kakor navadno, tako si tudi zdaj nemška in angleška poročila o izgubah zelo nasprotujejo. Angleži pravijo, da so sestrelili 78 nemških letal, dočim so jih sami izgubili 13, Nemci pa trdijo, da so sestrelili 96 angleških letal, dočim so jih sami izgubili 24.

Kot naznanjajo angleška poročila, so izgubili Nemci v treh dneh 184 letal, dočim so jih izgubili Angleži v istem času 48.

Vzroki večjih nemških izgub
Da morajo biti nemške izgube brezprimerno večje od angleških, je razvidno iz dejstva, da je napadalec vedno v večji nevarnosti kot brambovec, in drugič, ker je ugotovljeno, da imajo Nemci inferiorene gasolin in mazilno olje, ki ne daje letalom toliko naglice in manevrirajoče sile kakor jo daje angleški in ameriški gasolin, ki ga uporabljajo angleški letalci. Poleg tega pa je resnica, da večina nemških letal zaostaja daleč za angleškimi. V mnogih nemških letalih so komaj napol izvežbani letalci, ki nimajo niti najpotrebnejših instrumentov, temveč so odvisni od načelnikov letalskih skupin, ki imajo prvovrstna letala, opremljena z vsemi potrebnimi instrumenti.

Vojaški opazovalci so mnenja, da je ta silni zračni napad na Anglijo predhodnik poizkusa nemške invazije, katero bodo najbrže Nemci tvegali med sedanjim časom in petkom. Če bodo v tem poizkusu uspeli, pa je veliko vprašanje.

PROMET MED HRVAŠKO IN SLOVENSKO BANOVINO

ZAGREB. — V Zagrebu se je vršila konferenca predstavnikov gospodarskih krogov, železniških direktij, turistovskih organizacij in banknih zastopnikov obeh banovin o vprašanju, kako čim preje zboljšati prometne zveze med hrvaško in slovensko banovino. Najprej se bo v smislu narejenih zaključkov začelo z nujnim zboljšanjem medsebojnih zvez na progah in cestah, ki vežejo Zagreb preko Zidanega Mostu in Celja z Mariborom. — (J. K.)

Kultura

MLAD. PEV. ZBOR NA WATERLOO RD.

Starši omenjenega zbora so vlijudno prošeni, da pošljejo v četrtak k vjam svoje otroke. Prvič radi nastopa pri koncertu skupnih Narodnih domov, ki se bo vršil v nedeljo v Gordon Parku, kakor tudi radi koncerta, ki ga priredi zbor 14. novembra.

ZADNJA VAJA

V soboto 17. avgusta ob 8. uri zvečer se vrši zadnja vaja vseh odraslih zborov, ki bodo nastopili v nedeljo 18. avgusta v Gordon Parku, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vsak je proščen, da je gotovo navzoč in točen.

Večina senata se strinja z vojaško konskripcijo

Amerika ne bo mogla do- bavljeti Angliji po 3,000 letal na mesec, dobavljala pa ji bo po 1,500 letal.

WASHINGTON, 13. avgusta. — Večina senata se strinja z obvezno vojaško dolžnostjo, in tozadevno glasovanje je izkazalo, da če bi se moralo danes odločevati o obvezni vojaški dolžnosti, bi 51 senatorjev glasovalo zanjo, to je dva več kot je večina.

William Knudsen, strokovnjak narodnega odbora za produkcijo obrambnih sredstev, je izjavil, da bi se morala Anglija zadovoljiti s polovico števila letal, ki bi jih rada dobavila vsak mesec iz Amerike. Kakor je znano, je Anglija mislila, da ji bo mogoče dobiti mesečno tri tisoč letal, katerih pa ji Zedinjene države ne bodo mogle dati, dale ji bodo pa lahko po 1,500 letal na mesec. Načelnik angleške naku- povalne komisije Purvis je izjavil, da je jasno, da Amerika ne bo mogla izdelati toliko letal za Anglijo, v očišled svojih lastnih obrambnih potreb in še drugih činiteljev, ki se pojavljajo. Purvis je dejal, da ni razočaran, zlasti ker so vsa nadaljna letala dodatna, to je, da ta letala niso všteta v številu več tisoč letal, ki jih je že naročila Anglija.

— V Zagrebu se je vršila konferenca predstavnikov gospodarskih krogov, železniških direktij, turistovskih organizacij in banknih zastopnikov obeh banovin o vprašanju, kako čim preje zboljšati prometne zveze med hrvaško in slovensko banovino. Najprej se bo v smislu narejenih zaključkov začelo z nujnim zboljšanjem medsebojnih zvez na progah in cestah, ki vežejo Zagreb preko Zidanega Mostu in Celja z Mariborom. — (J. K.)

"SLOVENEK" O SLOVENCIH V AMERIKI

LJUBLJANA. — Ljubljanski list "Slovenec" prinaša članek o Jugoslovanih v Ameriki s posebno zanimivimi in izčrpnimi podatki o Slovencih v Ameriki. V članku se navajajo njihove z lastno močjo dosežene kulturne in gospodarske pridobitve, kakor tudi jednote in društva za vzajemno pomoč in zavarovanje. — (J. K.)

Kot zanimivost so našeta tudi važna mesta v raznih administrativnih in samoupravnih enotah kakor tudi v pravosodju, ki jih danes Slovenci v Ameriki zavzemajo v raznih krajih širom po Združenih državah ameriških. — (J. K.)

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

BORBA ZA KONSKRIPCIJSKO PREDLOGO

Dočim se administracija v Washingtonu pripravla na kompromis glede draftne predloge, so oni, ki utegnejo biti poklicani v armado, zdaj izvedeli, kaj se lahko zgodi med tem ž njihovim stanovanjem, ž njihovimi mesečnimi odplačili in zavarovalninskimi plačili.

Senatni odbor za vojaške zadeve je sprejel predlog, da se zviša vpoklicanim možem plačo od \$21 do 30 na mesec, s čemer se bo ugledilo pot onim, ki se upirajo draftu.

Na podlagi predloge, ki jo je predlagal vojni department ter predložil v zbornici Andrew J. May, demokrat iz Ky., bi bilo vpoklicanemu vojaku zagotovljeno sledeče:

Tri mesece ne bi mogel njegov hišni gospodar iztirati žene vpoklicanega vojaka na ulico, to pa samo v slučaju, če ne plačajo nad \$80 mesečne stanarine, da se ji da s tem dovolj časa, da si najde cenejše stanovanje. Neplačano stanarino bi moral vojak povrniti ob svojem prihodu iz armade.

Finančna kompanija ne bi mogla vzeti in zaseči njegovega avtomobila, ako ne bi plačal svojih rednih mesečnih obveznosti, razen če bi sodna akcija drugače odločila.

Zavarovalna polica vpoklicanega ne bi propadla zaradi neplačanja mesečnih premij, temveč bi ostala polnomočna do vrednosti \$5,000, ko bi se pa vrnil vojak iz armade, bi moral poravnati tekom enega leta zastale prispevke, da ostane polica polnomočna in učinkovita.

Ako vpoklicanec ne bi plačal davkov od svojega zemljišča, ko so slednji plačljivi, mu davčni iztirjevalec ne bi mogel zarubiti ali prodati njegove lastnine, temveč bi moral počakati, da se vrne gospodar iz armade. Nato pa bi moral vpoklicanec plačati zaostale davke s šestodstotnimi obrestmi.

Medtem, ko sklepa senatni odbor za vojaške zadeve o teh važnih vprašanjih, pa si oni senatorji, ki nasprotujejo konskripciji, pod vodstvom republikanskega senatorja Tafta iz države Ohio, prizadevajo, ustanoviti armado prostovoljcev, ki naj bi štela 1,500,000 mož.

Taftova predloga predlaga sledeče:

Enoletno treniranje prostovoljcev, ki naj bi prejeli regularno vojaško plačo, po enoletni službi pa naj bi bili dodeljeni rezervi.

Število mož redne armade naj bi se povečalo od 375,000 na 500,000.

Ustanovitev vojaško-vežbalnih tečajev na srednjih šolah in v kolegijah, kjer naj bi se vežbali mladi vojaki. Regularnemu ali rednemu vojaštvu naj bi se zvišale mesečne plače od \$6 do \$10.

Senator Donahy iz države Ohio je tudi pretekli teden izjavil, da je nasproten konskripcijski predlogi.

REVOLVER-ŽURNALISTOM...

V zadnjem času smo posvetili več člankov uredništvu "Prosvete," s katerim se radi gotovih političnih akcij nismo strinjali. Take in slične diskuzije so nam v zadoščenje, ker smo, prvič, vedeli, da obravnavamo s poštenimi časnikarji, čeprav se ž njihovimi tezami ne strinjamo, in, drugič, ker utegne biti taka diskuzija vsej javnosti v prid.

Ta sodba pa ne velja o tukajšnjem notoričnem revolver-žurnalu, ki se je pričel v zadnjem času kot lajajoča ščene zaletavati v nas. Njegova "polemika" je pastirske sorte, kakršno vodijo pastirji v Kravji dolini, zato naj se sebi enakimi pastirji rešuje velevažno vprašanje, ali je papež zmotljiv ali je nezmotljiv. Kot list, ki je nesramno lagal svojim čitateljem, da prejema poročila o kitajsko-japonski vojni naravnost od japonskega poslanika iz Washingtona, dočim so bila v resnici tista poročila, ki smo jih tudi mi prejeli, navadna propaganda Japonske Trgovske zbornice v New Yorku, in kot list, ki je svoječeno priobčeval velike oglose v obliki vabil k predstavam nagih žensk in robotih dovtipov v Roxy gledališču, bo velevažno vprašanje o papeževi zmotljivosti ali nezmotljivosti gotovo avtoritativno rešil.

Kar se tiče ge. Rooseveltove, znane intelektualke in progresivne žene, je mi ne smatramo za "babjo krljjo,"

UREDNIKOVA POŠTA

DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI V 23 VARDI

Kakor vam je znano, se je demokratska stranka sporazumela in imamo sedaj skupno fronto. Načelniki razumejo, da smo brez skupnega delovanja demokratov, uničeni kot stranka, in njih želja je, da se v vsaki vardi in precinktu v Cuyahoga okraju skupno deluje za vse kandidate na dem. listi, v jeseni in prihodnjic.

Nadaljna želja okrajnih voditeljev je, da se razni dem. klubi v vardah razpustijo in stopijo skupaj, da imamo samo eden dem. klub v vsaki vardi in edino ta klub bo dobil priznanje in da vsak demokratski delavec, (pri federalnem, državnem in okrajnem delu) vsak prec. načelnik in vsi, ki delajo v volilnih kočah, kakor tudi vsi demokrati, ki so pripravljene delovati za demokratsko stranko, postanejo člani ali članice tega dem. kluba.

Vsi aktivni demokrati v 23. vardi so dobili povabilo, da se udeležijo seje, ki se je vršila dne 17. julija v Knausovi dvorani, da se reorganizira demokratski klub v 23. vardi. Odzvalo se je nad 70 demokratov. Sprejeli smo pravila kluba in volili smo odbor za eno leto. Za predsednika je bil izvoljen Edward J. Kovacic, naš councilman, dalje štirje podpredsedniki in sicer: prvi August Kogoy, drugi Marie Sefchik, tretji Anthony Klančar, (ki ga vsi poznamo kot predavatelja in prestavljalca) in Jean Turkovich, ki je precinktna načelnica v precinktu C. in zelo aktivna pri Progresivnih

Slovenkah. Za tajnico je bila izvoljena Josie Zakrajšek, ki je bila pred dvema meseci izvoljena kot podpredsednica Cuyahoga County Dem. Women's Civic Association, edina Slovenka, ki je še kdaj bila izvoljena v okrajni demokratski ženski odbor.

Za blagajnika, Anton Lučić, poznan in spoštovan Hrvat. — Nadzorni odbor, Harold Lausche, Benjamin Latecki, zelo aktiven med Poljaki, Mary Somrak, odbornica pri Svobodni-selnih Slovenkah SDZ, Carl Lang in Lindy Kotnik, zmožen aktiven demokrat, ki ga imamo vsi radi.

Za precinktni publicijski odbor je bil imenovan Anthony Klančar, ki ima nalogo imenovati 4 demokrate v ta odbor, da bodo poročali javnosti o našem delovanju.

Upamo, da bo ta odbor v počast vseh demokratov v 23. vardi.

Seje se vršijo prvi petek v mesecu v Knausovi dvorani. Ta mesec avgust se iz raznih razlogov vrši seja v petek 16. avgusta ob 8. uri zvečer.

Članarina je 25c za leto za vse demokrate razven tistih demokratov, ki so zaposleni pri Federalnem, državnem ali okrajnem delu, ki plačujejo več. Pristop je odprt vsem demokratom v 23 vardi, ki želijo postati člani tega kluba. Pristopite, dobro došli ste vsi!

Josie Zakrajšek, tajnica.

IZ PRIMORJA

Velik požar v Izoli

Trst. — Pred nekaj dnevi je v tovarni za mesne izdelke "Arignon", ki ima svoje objekte v Izoli nastal požar večjega obsega. Požar je nastal v dvonadstropni stavbi, kjer pripravljajo konzerviranje rib. O požaru so bili takoj obveščeni tržaški gasilci, ki so prihitali na kraj nesreče z vsemi gasilnimi pripravami, vendar je bilo delo oteženo, ker je pihala močna burja.

V tovarni se je nahajalo 800 stotovov rib, ki jih je požar uničil. Prav tako so uničeni vsi stroji in le nekaj malega so mogli rešiti. Škoda cenijo ne en milijon lir. Ko je ogenj končal svoje delo, je ostalo od velikanske stavbe, ki obsega 600 kv. metrov, le ogrodje. Zaradi te nesreče je bilo postavljeno 2.000 delavcev in uradnikov na cesto. Toda, kakor pišejo, oblasti so se pobrigale, da jih bodo takoj zaposlile, tako da ne bodo ostali brezposelni.

Fanica Obid-Jelinčič umrla

V Jesenici pri Cerknem je umrla po vsej Goriški znana gospa Fanica Obidova, poročena z g. Zorkom Jelinčičem, nekdanjim tajnikom "Zveze prosvetnih društev" za Goriško, sama tajnica "Ženskih krožkov", ki jih je vodila v okvirju omenjene narodne zveze.

Smrtna kosa

Na svoji stoletni dedovini je umrl v Velikem Otoku pri Postojni po vsem Krasu znani posestnik Jože Jurca. Dosegel je sestnik 81 let. Do smrti je ostala samo šele pet let stara

Tovorni avtomobil usmrtil dečka

V soboto, 11. maja je vozil po Via Ascoli v Gorici lahki tovorni avtomobil pivovarne Dreher. V ozki ulici se je igrala troje otrok, med njimi 6 letni Bruno Plesničar.

Po nesreči se je fantek prevrnil in padel pod zadnja kolesa avtomobila. Šofer je vozil počasi, vendar ni mogel tako hitro ustaviti, da bi ne bil šel s kolesom preko nesrečnega otroka, ki je močno ranjen obeležal v luži krvi. Bil je pretresljiv prizor. Ulica se je zgrozila, zavpila, zaplakala. Ženske so priskočile h krvavečemu Brunotu in mu skušale pomagati. Takoj so pa videle, da bo najbrž vsaka pomoč brezuspešna. Prinesle so zglavnik in položile nanj blede glavo z umirajočimi očmi. Medtem je prihital "Zeleni križ" in odpeljal ponesrečenca v bolnišnico, kjer je pa kmalu potem izdihnil svojo mlado dušo. Čuden primer, veselje v žalosti! Mati ubogega Brunota je odšla pred nekaj dnevi v porodnišnico v pričakovani veselega dogodka. Ravno v soboto, ko ji je avtomobil ubil draga sinka, je povila fantka. Preizkušeni materi, ki se raduje ob novi zibelki, so to nesrečo zamožali.

Železna ruda v Istri

Raziskovanja istrskih tal trajajo že dolga leta. Poleg premoaga in bauksita pa vse doslej ni bilo mogoče najti nikake druge rude, ki bi se jo izplačalo kopati. Toda že okoliščina, da je v deželi mnogo bauksita in tudi silicija, je kazala na to, da morajo istrska tla vsebovati tudi železno rudo, čeprav tako, ki ne vsebuje mnogo železa.

Zato so se raziskovanja tal čes pridno nadaljevala. Ugotovilo se je da je nekaj železne rude v Kavranu pri Pulju. V lukki Bado so pred kratkim izkopali prve jarke do globine 30 m spravili na dan kakih 600 ton rude ter ugotovili, da mora ruda v večjih globinah vsebovati toliko železa, da so se odločili nadaljevati raziskovanja, hkratu pa tudi že organizirati podjetje, ki bo ležišča rude eksploatiralo.

Smrt v plameneh

V Gornji Kanomlji pri Idriji se je preteklo sredo pripetila huda nesreča. Pri Erjavčevih je bila vsa družina na polju, doma je ostala samo šele pet let stara

kakor jo smatra urednik lažnjive revolvervske krpe, ki dela s tem lep poklon vsemu ženstvu.

Ponavljamo samo to, da je temu domačemu revolver-žurnalu Bog dolar, vera pa sredstvo dobičkanosnega biznesa, kar vedo prav dobro vsi slovenski duhovniki in tudi pretežen del njegovih naročnikov. Torej farbal ne bo nikogar več.

Rozalija. Otrok se je igral blizu soseska se je veselila slovesnosti in vsi voščijo zlatoporočencema — saj sta oba še krepka in zdrava — da bi srečno in še v zdravju obhajala 60-letnico.

Lani 20,000 rojstev

Listi so te dni objavili podatke o rodnosti v Julijski Krajini. Predlanskim se je v deželi rodilo 20.138, lani 20.196 otrok, tako da je rodnost v deželi narasla ko maj za 0.3 proc.

Največja je bila na Goriškem, kjer se je rodilo 4122 otrok nasproti predlanskim 3895. V reški in tržaški pokrajini je rodnost močno nazadovala.

Prve češnje

Za binkošne praznike so prišle na goriški sadni trg prve letošnje češnje. So še drobne in blede ter nimajo nobenega pravega okusa, vendar: prve češnje so in to zadostuje za veselje mladih in starih otrok. Prišle so s precejšnjo zamudo. Strašna zima z njenim mrzlim priveskom je obsodila vso naravo v prilično 14 dnevno zapoznelost. Obetajo pa še dokaj dobro. Razcvetele so se bile v prav razkošnem izobilju in nastavki so ponekod celo pregesti, kar je nevarno, da bo sad droban. Ponekod je napravil občutno škodo črv pedic, ki se je letos pojavil v izredno obilnem številu. Kdor ni pravočasno in zadostno škropil, ima veliko škodo. V celoti pa upamo na dobro letino češenj. Vreme kaže ugodno. Če bomo imeli še dober izvoz, ki bo dal primerne cene, bomo letos lahko zadovoljni.

Tovorni avtomobil usmrtil dečka

V soboto, 11. maja je vozil po Via Ascoli v Gorici lahki tovorni avtomobil pivovarne Dreher. V ozki ulici se je igrala troje otrok, med njimi 6 letni Bruno Plesničar.

Po nesreči se je fantek prevrnil in padel pod zadnja kolesa avtomobila. Šofer je vozil počasi, vendar ni mogel tako hitro ustaviti, da bi ne bil šel s kolesom preko nesrečnega otroka, ki je močno ranjen obeležal v luži krvi. Bil je pretresljiv prizor. Ulica se je zgrozila, zavpila, zaplakala. Ženske so priskočile h krvavečemu Brunotu in mu skušale pomagati. Takoj so pa videle, da bo najbrž vsaka pomoč brezuspešna. Prinesle so zglavnik in položile nanj blede glavo z umirajočimi očmi. Medtem je prihital "Zeleni križ" in odpeljal ponesrečenca v bolnišnico, kjer je pa kmalu potem izdihnil svojo mlado dušo. Čuden primer, veselje v žalosti! Mati ubogega Brunota je odšla pred nekaj dnevi v porodnišnico v pričakovani veselega dogodka. Ravno v soboto, ko ji je avtomobil ubil draga sinka, je povila fantka. Preizkušeni materi, ki se raduje ob novi zibelki, so to nesrečo zamožali.

Zlata poroka

Na Volarjih pri Tolminu sta 7. maja obhajala zlato poroko Ivan Gaberšek in njegova žena Marija Kanalec. Poročila sta se dne 7. maja 1890 pred oltarjem M. B. na Ilovici, zlato obletnico sta praznovala pri podružnici na Volarjih, kjer je slavljenec ves čas življenja strežnik in cerkovnik.

Za to izjemno priliko je prišel tolminski g. dekan msgr. Vođopivec maševat na Volarje. — Njegov govor med sv. mašo in lepo petje domačega zbora sta zelo povzdignila slovesnost dneva. Podružnica Sv. Brikičija je bila polna in mnogo vernikov je pristopilo k sv. obhajilu. Vsa

ŠKRAT

K slovitemu zdravniku Hufelandu je prišla neka pacientka, ki je kazala pretirano skrb za svoje zdravje. "Pomislite, spod tajni svetnik," je dejala, "prehladila sem se, ko sem kovala, da pridem na vrsto. Zato sem petkrat kihnila. Kaj pa mi te k temu?" "Petkrat Bog pomagaj!" odgovoril Hufeland.

Pri pouku fizike razlaga profesor: "Pavle, učili smo se o konu, po katerem se telesa zaradi toplote raztezajo, mrazu pa krčijo. Povej mi, kaj meri!"

Pavle: "Poleti je toplo, so dnevi dolgi, pozimi se pa zvi zaradi mraza skrčijo."

Iz stare domovine

Samomor pod vlakom

Ljubljana, 18. junija. — Kronika žalostnih dogodkov, ki je letos spet zelo razgibana, beleži primer samomora, ki ga je izvršil mlad, še nedorasel mladenič.

Snoči okrog pol ene je pregledoval progo železniški uslužbenec Ivan Cimerman iz Zaloga in našel ob železniškem tiru blizu zaloškega kolodvora strahovito razmesarjeno truplo neznanega moškega. Lokomotiva je nesrečnega dobesedno razrezala na drobne kosce in so posamezni deli telesa obeležali med obema tiroma. Glava pa se je gladko odrezana odkotalikala vzdolž proge.

Cimerman je takoj obvestil načelnika postaje, ki je o stvari poročal oročnikom v Vevčah, narkar je že ponoči prišla na mesto nesreče komisija.

V mrtvecu so oročniki prepoznali 17-letnega vajenca Jožeta Nahtigala, stanujočega v Zalogu 105, uslužbenega v Ljubljani. Nobenega dvoma ni, da je Nahtigal šel prostovoljno pod vlak, in sicer je najbrž skočil pod brzovlak, ki odhaja malo po polnoči proti Mariboru. Truplo so po komisijem ogledu prepeljali v mrtvašnico pri D. M. v Polju.

Kaj je gnalo mladega fanta v smrt, ni še ugotovljeno. Slej ko prej je odnesel mladi obupanec skrivnost samomora s seboj v grob.

Konec spora med kmeti in Škofijo

Okoliški kmetje iz vasi Doljnega in Gornjega Tkalca in Graberščaka so si prilastili 174 oralov škofijskega posestva in ga kljub grožnji z ekskuzije niso hoteli vrniti, češ da ne morejo živeti brez livad, ki jih ima škofija v izobilju.

Škofija pa je vztrajala na svoji pravici in je pred sodiščem

Pogodba z rabljem

Bilo je prejšnjem stoletju v Moskvi dovski trgovec Samuel Rabinovitch, ki je nekaj progresivnih per državne postave in bil imenovan za "batinganje". Kmetje moral izvršiti rabelj Makleca, ki je Samuel zagledal, ga je hotel prositi, naj ga ne pretepa, res, pa da mu plača tisoč rubljev. Maklec je privezal Samuelja na klop in začel svoj jezik. Devet in štiridesetkrat je vril, vendar le bolj na videlo, desetlet pa je primazal Samuel tak udarec, da se je Samuel svestil.

Ko si je opomogel in je okarati Makleca, mu ta reče: "Tisti pedeseti udarec, ki si zato tak, da vidiš, kako si posel si napravil, ko si prejel 49 udarcev kupil za tisoč rubljev."

zmagala. Kmetje so ostali živlad in morajo plačati 30,000 din stroškov, škofija je med tem že opravila, za dovoljo katere so prav moški kmetje pomladi zasegli, ker po letošnji dolgočasnosti hudi zimi niso imeli s čim živlad izstradane živine.

da je španska vlada odločila vizum za prestop na svojo zemljo bivšemu rumunjskemu zunanjemu ministru Titulescu.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
 6016 ST. CLAIR AVENUE
 Tel: ENdicott 3113

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
 6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 6600
 Avtomobili in bolnišni voz redno in ob vsaki uri na razpoložbo. Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo.
 COLLINWOODSKI URAD:
 452 East 152nd Street Tel: KEmmore 2416

SVETEK FUNERAL HOME

Pogrebi se lahko naroče za vsako ceno, ki jo zmorete plačati.
AUGUST F. SVETEK
 POGREBNI ZAVOD
 478 E. 152nd Street KEmmore 2416
 NA RAZPOLAGO INVALIDNI VOZ

A. Gatti.

Moji afriški doživljaji

V gorah severne zulujske dežele so se pojavili levi. V pokrajini je zavlada strah. Domačini so bili prestrašeni, postali so previdnejši in se niso upali oddaljiti od svojih krajev, iz blata in šibja sezidanih koč, posamezniki pa sploh niso imeli poguma iti na lov v grmovje, ki je obkrožalo vas.

Ceprav so domačini napovedali levom vojno in jih skoro vsak dan v dobro pripravljenih skupnih pohodih pobili lepo število, ni postal "simba" nič prestrašen, narobe, čedalje več jih je bilo in čedalje nesramnejši so postajali.

Črni lovci so se začeli upirati, ker so videli, da niti čarovniki ne morejo odvrniti nevarnosti.

Posebno nezadovoljni so bili "levji bratje," družba vojščakov v katero so sprejeli samo tiste, ki je bil ubil že vsaj enega leva, ko je Sukumbana, njihov poseben čarovnik, vprašal s svojimi skrivnostnimi vudujskimi svečanostmi bogove za svet. Um Kulumkulu, najvišji bog, se mu je prikazal in mu povedal, da je povzročil veliko sušo in levji napad eden izmed "levjih bratov," ki "ima hudobni pogled in je prinesel nesrečo vsej deželi."

Prvi znaki upora

Vsi so bili prepričani, da je veliki bog ukazal Sukumbani, naj vzpostavi red in mir na edino možni način: z vohalnim obredom. Samo tako bi bilo mogoče izslediti moža s "hudobnim pogledom," ga kaznovati in s tem pomiriti zle duhove.

Vse to mi je povedal Ksipuzo, vrhovni glavar. Sukumbana je prosil Ksipuzo, naj mu dovolj izvršiti imenovano slovesnost; toda glavar je to odklonil. Vedel je, da se tako svečanost vedno konča z obtoženčvo smrtjo in da bi ga oddaljene bele oblasti takoj poklicale na odgovor, če bi slišale o grozodejstvu. Toda stare plemenske tradicije so bile močnejše in povsod se je kazala želja po upor. Se celo med starimi in izkušenimi "indunami," med vojaki, ki so se v mladosti borili proti belcem in so smeli nositi (kot znak junaštva) na svojih sivih glavah koščen obroč.

Nekega zgodnjega jutra me je zbudila enolična pesem. Vsi uporni vojščaki so se v zboru počepje zbirali okoli Sukumbanovega krala. Mahoma sem razumel: čeprav jim je bil glavar prepovedal slovesnost, so jo vendar hoteli prirediti. Več kot sto petdeset močnih postav se je zbralo okoli Sukumbane, treh indunov in Suakinija, čarovnika, ki sme edini opravljati slovesnost.

"Krivec" prijel

Suakini je bil izredno suh in

dolg človek, skoro sama kost in koža, z izklesanim in odločnim obrazom. Njegove neprestano migljajoče oči so bile uprte v konico sulice, ki je bila nedaleč od njega zapičena v zemljo. Na svojih dolgih nogah se je zibal ves čas naprej in nazaj, v enoličnih presledkih, in tiho peval, skoro suval je sapo iz grla. Slično so ječali tudi ostali vojniki in hrum je počasi, a vztrajno naraščal.

Ko je stokanje doseglo vrhunec, začelo počasi pojemati in končno popolnoma utihnilo, je dobil čarovnikov obraz hipnotičen in nadnaraven izraz. Prav dobro sem slišal, kako je čarovnik lovil sapo. Bil je popolnoma v oblasti nekega namišljenega duha in pripravljen opraviti svoj mrtvaški posel.

Nenadoma sem videl, kako da se je zbral in začel skakati okoli, zdaj k temu, zdaj k drugemu vojaku; vsakega je ovohal in nato odrinil v stran. Prav nič se ni utrudil pri svojem napornem poslu; posebno ga je podžigalo ječanje, ki so ga črni vojaki ponovno začeli.

Prizor me je globoko presunil in ni mi treba še posebej poudarjati, da sem pazil na vsako podrobno obreda, ki ga pred menoj še niso bile videli bele oči. Bantu-Simba ("levji bratje," prej opisana družba lovcev na leve) se niso prav nič menili zame, še opazili me niso.

Drugača za drugim je Suakini ovohal, pri nekaterih ponovljenih poskusih, se obotavljaje ustavil, nato pa odločno pokazal na mladega moža, ki sem ga prav dobro poznal in ki so ga imenovali Silevo. Zgrabil je mladeniča za roko in ga potegnil v sredo kroga. Ubogi osumljenec se je obupno boril in v njegovih očeh sem zagledal odsev groze.

"Ti si mož s hudobnim pogledom," je blazno kričal Suakini, "ti si vzrok naši nesreči!"

Roka v krogu

Kakor en mož so planili vojščaki pokonci začeli divje zmerjati in preklinjati osumljenca in kakor obsedeni so skakali visoko v zrak. V trenutku so podivjani črni pritisnili Silevo ob suhno drevo, ki je stalo na jasi.

Indune so nekaj zapovedali. Vojniki so napravili krog okoli drevesa, Sileva in indunov. Nekaj trenutkov so molčali, nato pa znova začeli vpiti, ko je prišel v krog Suakini, zdaj že ne več v zamaknjnosti, z loncem vrele in kadeče se vode v roki. Torej bom videl ognjeno preizkušnjo, o kateri sem že nešteto krat čul...

Sileva je zrl na lonce s prestrašenimi očmi, izražajočimi grozo. Prav dobro se je zavedal, da mu bodo kmalu potisnili desno roko v vrelo vodo. Le če ro-

ka me bo ranjena, ko jo spet potegnem ven, bo dokazal svojo nedolžnost. A kdo bi pričakoval tak čudež?

Že je Suakini pograbil Silevo in mu z močjo, ki jo je imel ne vem odkod, porinil desno roko v vrelo vodo. Sovražni krič bojevnikov je zagrnil Silevino obupno tuljenje in krič, ki se mu je iztrgal srca.

Sileva, ki so ga nenadoma izpustili, je padel na tla, grabeč se za opeklo roko, tuleč od bolečin in zvijaje se po travi kakor ranjena žival.

Deleke na pomoč

Suakini je ukazal bojevnikom, naj bodo mirni, nato pa s slovesnimi besedami začel: "Sileva je kriv! Posušil je oblake. Odnjal je divjačino in poklical leve. Ukazal jim je, naj nas napadejo!"

Vojščaki so zgrabili napol omedlelega Silevo in ga privezali k drevesu. Boril se je obupno, a si proti toliki množici ni mogel pomagati.

Porabil sem priliko, ki se mi je ponujala radi velikega nemira in zbeganosti, in se previdno splazil do kože, kjer je nekaj Sukumbanovih žen in hčera strahoma gledalo prizore.

Med njimi sem opazil Mdabuli, lepo deklico, o kateri sem vedel, da se imata s Silevo rada. Sel sem k njej in ji povedal, naj hitro teče h glavarju Ksipuzu in mu pove, kaj se je zgodilo: hitro naj pride in reši njenega zaročenca mučenja, ki mu je pretilo.

Brez besede se je obrnila in stekla kakor puščica proti nevarnim hribom, kjer je divjal simbo — lev. Ljubezen in strah sta ji dajala peroti.

Tiho sem se vrnil na prizorišče. Sileva je bil privezan k drevesu z motvozom, ki ga delajo črnci sami iz ovite, na poseben način pripravljene trave, ki daje neverjetno močno vezivo.

Borba za čas

Črnci so se divje prepirali, ali naj ubijejo Silevo z enim udarcem sulice, ali naj ga mučijo s počasnim suličnim plesom. Obupan sem izračunal, da bo Mdabuli, naj še tako hitro teče, privedla Ksipuzo šele čez dve ali tri ure.

Hitro sem se odločil in stopil v krog; za sovražne in grozeče poglede se nisem zmenil. "Sukumbana, Suakini!" sem

dejal. "Brat Bantu-Simbo sem in hočem govoriti!"

"Govori, oče!" je odvrnil Suakini; med tem so vsi drugi utihnil in me radovedno in sovražno ob enem gledali.

Govori! To je bilo lahko reči, a kje, s čim in kako naj bi prav za prav začel!

V rokah sem držal droben filmski aparat, ki je zaradi svoje nenavadne oblike vedno zanimal Zulujece z gora. Vprav zato, ker niso vedeli, kaj pomeni mali, črni zabojček, sem lahko nemoteno snemal, kolikor sem le hotel, to edinstveno slovesnost. Dvignil sem aparat in jim ga pokazal.

"To čudo," sem jim rekel z resnim obrazom, "mi je povedalo, da bo Ungiana, bog dežja, takoj poslal polno moče, ko boste izpustili Silevo!"

Pogledal sem na nebo. Tam pa tam je plaval črnkast oblak, jako nenavaden pojav za to dobo.

"Bantu-Simba!" sem zavpil in pokazal na bližnjo kočo. "Se preden bo senca te kože dosegla znožje drevesa, pokličem dež!"

Vedel sem, da bosta minili dve uri, preden bo senca prilezla do drevesa. V tem času bo, sem si mislil, začelo deževati, ali pa bo prišel Ksipuzo in rešil nesrečnega Silevo.

Suakini je vstal in resno dejal, govorec v imenu drugih: "Verjamemo ti, oče, toda ko pride senca do drevesa, bo sodba nad Silevo izvršena."

"Uuuuu! Uuuuu! Uuuuu!" so vpili drug preko drugega in pritrjevali pogodbi.

Tedaj sta se začeli najdaljši dve uri mojega življenja. Senca je ves čas lezla proti drevesu in v moji razburjeni domišljiji se mi je zdelo, da se ji veliko bolj mudi, kot običajno.

Senca je dosegla drevo.

Ples s sulicami

Mahoma, kakor da bi jih spustil z verige, so skočili Bantu-Simba pokonci; začeli so peti divjo pesem in so sprva počasi, potem čedalje hitreje korakali okoli drevesa.

Bila je pogrebna koračnica, kakršne si nisem nikoli pred stavljal: lepa in popolna v ritmu, a obenem grozna. Silevin obraz je posivel. Izgubil je zadnjo nado.

Korakanje okoli drevesa je postajalo hitrejše in sčasoma

prehajalo v ples. Obredna pesem je postajala glasnejša in glasnejša, nazadnje se je pa vse izpremenilo v živalsko besnenje in tuljenje.

Krog se je čedalje bolj ožil in več ko sto konic sulic se je družilo v železno kačo, ki je prelžala na plen. Med skokom dveh nagih in mokrih teles sem videl Silevo z izbuljenimi očmi in napetimi mišicami.

Vsakokrat, ko so prišli naokoli, je smel eden izmed plesočih vojniov udariti po Silevi. Še nekaj minut in ta močni mladenič je moral umreti od izgube krvi. A prej mu bo zadal Suakini udarec s sulico, ki mu bo prebodla srce in ga pribila na drevo.

Množica ljudi se je prikazala v daljavi — tekli so na vso moč. Eden izmed njih je vodil druge in velik šop črnih peres mu je mahal z glave. Bil je Ksipuzo. "Glavar Ksipuzo!" sem zavpil, kolikor so mi pljuča dala. "Stojte! Glavar Ksipuzo prihaja!"

Kako je glavar pravično sodil

Ksipuzo, čeprav še ves zasopel, se je že od daleč pričel jeziti nad neposlušno drhaljo. Nekaj vojakov njegove telesne straže je hitro porezalo vezi, s katerimi je bil Sileva privezan na drevo; iznemoglega so ga položili na zemljo. Upornike je glavarjev prihod hitro spravil k zavesti.

Mdabuli se je med tem vrnila, izmučena od dolgega teka, a vendar je imela že polne roke zdravih zelišč, s katerimi je začela zdraviti ranjenca.

Ksipuzo se ni mogel dovolj naježiti. "Ja baaba (o, oče)!" mi je dejal. "Pravico bom izkazal takoj, ko dobim tiste, ki me niso slušali!"

Ni še minila ura, ko sem zagledal čisto drugačen prizor. Ksipuzo je, sedeč pred neko kočo, vodil zbor, kateremu so prisostvovali vsi indune. Pred njimi je stal Sileva. Mdabulinino nežno zdravljenje in nenavadna odpornost, kakršno imajo le črnci, sta popolnoma obvarovala Silevo, kateremu se mučenju in velik izguba krvi skoro nista poznala.

Za mladeničem je stala glavarjeva telesna straža, na straneh pa skupini bojevnikov, Sukumbanova in Suakinijeva.

Ksipuzo je z običajnim ponosom in mirom pričel govoriti.

Ozmerjal je oba čarovnika, ki sta se skušala braniti na vse načine, a jima vse skupaj ni dosti pomagalo: prepovedal jima je izvrševanje verskih obredov za dobo desetih polnih lun in jima zagrozil, da jima bo za vedno prepovedal izvrševati obrede, če bi se še kdaj zgodilo kaj takega.

Nato je obsodil kar povprek vse vojake, ki so prisostvovali obredu.

"Vsakdo izmed vas," je dejal,

"bo jutri privedel pred moj kral najdebelejšo kravo, ki jo ima v staji. Sukumbana, Suakini in vsi indune pa morajo privedsti vsak po pet krav. Polovico živali bo dobil Sileva kot odškodnino za kri, ki jo je izgubil. Tako želi Ungiana!"

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.

So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN.

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

NAJLEPŠI VRTOVI SO TISTI, KI SO OBDELANI Z NAJBOLJŠIM ORODJEM

V trgovini Superior Home Supply, 6401 Superior Ave., Cleveland, O., dobite najboljše orodje za obdelovanje vrtov, kakor vsakovrstne grablje, vile, motike, ogrebalnike, stroje za rezanje trave, škarje za prirezavanje žive meje ter sploh vse orodje, ki se ga potrebuje za hišo in vrt. Velika zaloga raznega semena.

SUPERIOR HOME SUPPLY 6401 Superior Ave.

Frank Oglar, lastnik

NAROČITE SE NA Mesečnik za leposlovje in pouk CANKARJEV GLASNIK

NAROČNINA JE:

Za celo leto \$3; za pol leta \$1.50; za 3 mesece \$1

Z avgustovo številko se bo pričelo objavljati zgodovino naših kulturnih, gospodarskih organizacij in drugih naših ustanov. Pozneje pridejo na vrsto podporna društva, klubi i.t.d.

Sedaj je še čas, da si zasigurate prvo številko v kateri se bo pričelo z zgodovino. Ko bo zgodovina končana boste imeli zbirko na katero boste upravičeno ponosni — bo vredna več kot boste plačali za naročnino.

Posljite naročnino na naslov:

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, proke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

IMPORTANT! medical tests reveal how thousands of WOMEN GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends and you're attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman—All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected through your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

HAIR-BREADTH HARRY

EMERSON HOUGH:

22

MOŽJE RDEČE KRVI

ROMAN

Zdaj sem se ogledal po tabo-ru. Videl sem, kako je Ellen Meriwetherjeva klečala na tleh ter privzdigovala nekega ranjenca za ramena. Zavlekla ga je na varen kraj ob vozovih, kamor so bili prenesli že štiri druge ranjence. Videl sem, da ji teko iz oči solze; njen obraz je izražal isto sočutje, kakor nekoč, ko je stiskala k sebi ranjenega gola-ba. Prej sem bil ponosen na Mandy McGovernovo. Zdaj sem bil ponosen na Ellen Meriwetherjevo. Bili sta zastopnici dveh pokolenj naših žen, ameriškkih žen — čast in slava bode obema!

A skoraj tisti mah, ko sem obrnil glavo in zagledal vse to, sem začutil glas, kakor da je nekdo pograbil desko in me z vso silo udaril po temenu. Nato se mi je po malem zazdelo, da mi je glava popolnoma odtrgana od telesa in se oddaljuje od mene. Razločno sem videl, kako se to godi, obenem pa sem z začudenjem opazil nenadno izpremembo na obličju mladenke, ki je bila prav tedaj prišla do mene in po naključju vzdignila oči.

"To je čudno," sem pomislil, "moja odtrgana glava se pomika naravnost proti njej, tik preko nje pojde zdajle!"

Nato me je minilo zanimanje do vsega. Utonil sem v naročju Večne Skrivnosti, iz katere vsi izvramo . . .

XVIII. POGLAVJE

Preizkušnja

Ne vem, koliko časa je trajalo, da sem se prebudil v svet, ki se mi je zdel v prvem trenutku poln toplega ugodja in lepote. A že sem začutil v vratu ostro skelenje in hudo bolečino, po čemer sem sklepal, da se je moja odtrgana glava vrnila na svoje mesto. Ta bolečina je bila povod, da sem se ozrl in pogledal Auberryju v obraz. Mrk je stal zraven mene in držal v roki operno puščico, kakršno rabijo indijanska plemena za lov na bivate. A ko sem pogledal tja, kamor je gledal Auberry, sem opazil, da puščica nima osti. Takoj sem uganil, da mora tičati ta ost nekje v mojem vratu. Videl sem tudi, da je solnce jasno sijalo. Megleno sem se spominjal, da je bil nekakšen boj, a z ugibanjem, kako je prišla ta puščica v stik z menoj, si nisem belil glave, zakaj moja misel se ni mogla oprijeti ničesar razen najbolj preprostih stvari.

Imel sem občutek, da z mojo glavo vendarle ni tako hudo, kakor sem izprva mislil. Ko sem spet odprl oči, sem opazil, da mi leži v naročju Meriwetherjeve

Ellen. Sedela je na pesku ter mi nežno hladila čelo in odgrinjala lase. Obrnila mi je glavo tako, da ni nič pritiskalo na rano. Zdelo se mi je, da prihaja njen mirni glas iz velike daljave.

"Premisliti bo treba," je dejala. Pokimala sem ji z glavo, kolikor sem mogel, in vprašal: "Ali se je kaj zgodilo?"

"Odšli so, razpršili smo jih," je rekla. "Njena roka mi je spet rahlo stisnila čelo."

Slišal sem, kako je rekel nekdo, ki je stal za menoj:

"Kaj pomaga, ko nimamo ničesar, še opija ne."

"To je res," je odvrnil drugi glas, ki sem ga spoznal, da je Ormeov. "A zanj je to edina rešitev."

"Ali kaj razumete o ranocelništvu?" je vprašal prvi glas. Šele zdaj sem spoznal, da govori poročnik Belknap.

"Več nego večina zdravnikov," je smehoma odgovoril Orme. Njiju glasova sta postala manj razumljiva, a zdajci sem začul, kako je Orme dejal: "Da, pripravljen sem to storiti, če mi on sam reče, da smem." Nato se je približal, stopil k meni in dejal:

"Gospod Cowles, slaba vam prede. Ta ost mora ven, a nevarnost, ki nastane, če pojdem ponj, je zelo velika. Pripravljen sem storiti za vas, kar morem. Če sami želite, da vas operiram, bom to napravil. Povedati vam pa moram, da tiči ost tik ob glavni žili in da bo z moje strani bogme sijajna operacija, če jo izderem, ne da bi — nu, saj me razumete . . ."

Pogledal sem mu v obraz, v ta čudni obraz, o katerem sem zdaj vsak dan bolje vedel, da je obraz mojega sovražnika. Vedel sem, da je to obraz morileca, človeka, ki mu ne bi bilo žal uničiti svojemu bližnjemu življenje.

Duh mi je bil zdaj prečuden jasen. Videl sem, kako se je ozrl na mladenko. Tako dobro, kakor da bi mi bil sam povedal, sem videl, da je ta človek prav tako globoko zaljubljen v Ellen Meriwetherjevo kakor jaz; da jo bo skušal dobiti zase, če bo mogel; da so njegove šanse enako dobre kakor moje, tudi če bi bila oba enako čila in zdrava. Vedel sem, da ni zanj ničesar, pred čemer bi okleval, ne očitkov vesti, ne sočutja ali usmiljenja. A kakor blisk me je prešinila misel, da je tem boljše, če mora zdaj nastopati kot moj ranocelnik.

Gledal mi je v oči in jaz sem vračal njegov pogled, kakor bi mu hotel reči, naj se ne okorišča s svojo premočjo, zdaj, ko me

vidi na tleh. Izraz njegovih oči se je izpremenil. Bilo je, kakor da me vprašuje: "Ali ste res hrabri do najnotranjega jedra svojega bitja? Ali naj vas občudujem in vam ponudim še eno priliko, ali naj vas že zdaj ubijem?" Povem vam, da sem vse to videl, čutil in bral v njegovi duši. Pogledal sem mu v obraz in rekel:

"Ne morete me ugonobiti. Ne bom umrl. Lotite se posla, podvizajte se!"

Vzdihnil je, kakor da ga je moj odgovor pomiril. Ne zato, ker je videl, da ga je sovražnik vreden. Mislim, da takrat ni videl v meni ne sovražnika ne prijatelja, niti bolnika ne. Le pripravljaj se je, da stori nekaj, s čimer bo pokazal moč svojih živcev; nekaj, kar bo, če se posreči, opravičilo njegovo zaupanje vase. Povem vam, to ni bilo zanj nič drugega kakor sportni čin. Vedel sem, da ne bi niti z roko trenil, da mi ohrani življenje; a vedel sem tudi, da mi ne bo odrekel svoje moči, dokler je rešitev možna, ker bi to pomenilo zanj razočaranje nad samim seboj. Kar je napravil, je vselej dobro napravil. Zato sem sklenil, da se mu oddolžim, če ostanem živ, in mu kakorkoli pokažem svojo hvaležnost.

Čez nekaj časa sem spet začul njih korake po pesku in videl, kako se vračajo k meni in sklanjajo nad menoj. Vsa priprava, ki so jo mogli najti, sta bila britev in oster peresni nožič; in vse, kar so mogli dobiti, da mi ustavijo kri, je bilo nekoliko vroče vode. Namesto klešč je imel Orme kalup za vlivanje svinčenk, ki ga je očistil, kolikor je mogel, s tem, da ga je pomočil v vročo vodo.

"Cowles", je rekel s stvarnim glasom, "zdaj se spravim na delo. A nekaj vam moram odkrito povedati: tu gre za življenje ali smrt, in če le trenete z glavo, utegne biti takoj po vas. Ta železna ost se upira prav v veliko vratno žilo. Ako je ni načela, je dosti upanja, da jo dobimo ven brez vsake nesreče; v tem slučaju je skoro gotovo, da se izližete. Da pridem do nje, vam moram zarezati v vrat. To bom storil, kakor hitro le morem. Nič ne bom mislil na to, da ste to vi — in vi, prosim, ne mislite name, če morete."

Ellen Meriwetherjeva ni rešila besedice. Ves čas je držala svojo glavo na svojem krilu.

"Ali ste dovolj pogumni — ali boste držali, gospodična Ellen?" je vprašal Orme. Odgovorila nisem čul, a najbrže je pokimala. Čutil sem, kako so njene roke stisnile mojo glavo. Obrnil sem glavo in ji poljubil roko. "Niti ganiti se ne bom," sem rekel.

Videl sem, kako je Ormeova mršava roka prišla za mojo glavo in jo obrnila v zaželjeni položaj, tako da sem imel obraz sklonjen navzdol in malce na stran, a še vedno med njenimi koleno. Njeno krilo je bilo že premočeno od krvi, ki je tekla iz rane. Belknap je počenil za menoj, me prijel za roke in mi jih stisnil nad glavo. V presledku med Ormeovimi nogami, ko je stal nad menoj, sem videl truplo padlega meza, za njim pa višnjevo nebo in peščen bregove. Poljubil sem rob njene obleke, ne da bi bila kaj vedela o tem; nato sem kratko pomolil k Večni Skrivnosti.

Čutil sem, kako je vame zarezal nož ali britev; ostrabolečina mi je povedala, da je koža na mojem vratu v dolgi črti zazijala. Na to sem začutil pod obrazom nekaj toplega in tik za tem rahel drget — bogme ne vem, ali sem vzdrltel jaz sam ali dekle, ki me je držalo; a njene roke so ostale trdne. Bilo mi je, kakor da sem se zavedel, da življenje ni samo boj, ampak da so plemenita bitja, ki ne poznajo večje sreče nego pomagati trpečemu bližnjemu. A tega spoznanja nisem zajemal iz dotika rok svojega ranocelnika.

Trenutna bolečina dolge razreze, ki je na razdaljo nekaj palcev odprla moj vrat, je postala manjša, kakor hitro sva prišla do mesa. Ko je rezal še globlje, nisem čutil skoraj ničesar več, dokler ni pod rezilom noža nekaj zaskripalo in trznilo; takrat ni dosti manjkalo pa bi bil spet izgulil zavest. Uganil sem, da je prišel nož do spodnjega konca puščičje ostrine. Čutil sem, kako se je po malem, z rahlo opreznostjo pomikal ob njej.

In zdajci sem začutil, kako je nekdo vzela roko z mojega vratu. Orme se je napol zravnil iz

V najem

Odda se v najem dve opremljeni sobi za dva fanta ali dve dekleti. — Vse udobnosti. — Kdor želi, naj se zgleda na 1008 East 76 St.

Kupite hišo

Hiša za eno družino na 1018 East 169th St., 6 sob, sun porch, steam heat. Se lahko selite sedaj. Tako samo okrog \$1,000. Hiša za dve družini na Huntmere Ave.; 10 sob, garaže, velik lot. \$5800.

MAVEC & CO.

17110 Lake Shore Blvd.
Ivanhoe 2440

Knjige:-

Da preženemo dolčas se največkrat za-tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE —
TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

svojega sklonjenega položaja, ne da bi me prestal s prsti tiščati za ramo. "Belknap," je dejal, "izpustite eno njegovo roko. Položite prst na rezilo tega noža in potipajte, kako žila bje. Ali ni čudovito?"

Slišal sem poročnika, kako je nekaj zamrmral, a stisk njegovih rok za moja zapestja ni po-nahal. "Nu, zdaj je to v redu," je nadaljeval Orme in se iznova sklonil. "Mislim, da bi vas u-tegnilo zanimati."

Spet sem čutil, kako je izpreletel mladenkine ude drhtljaj. Mogoče je v tistem trenutku odvrnila glavo. Čutil sem, kako so mi Ormeovi prsti široko raztegnili robove rane in kako so se vanjo zarile klešče za vlivanje svinčenk, trudeč se, da bi prijel ost.

Utripajoče žile, ki je tako dobro poznal njen položaj, se je skrbno ogibal a hipec sem čutil, kako je odnehal zamolkli pritisk, ki sem ga imel v vratu vse dotlej. Nato se je nekaj zakrenilo in prešinila me je ostrabole. Nekdo me je dvakrat potrepil za roko po vratu.

"All right, človek," je rekel Orme, "vse je v redu. Imenitno sem napravil, čast komur čast."

Belknap me je objel z rokami in mi pomagal, da sem sedel. Videl sem Ormea, kako je držal med prsti dolgo, tenko in okrvavljeno ost.

"Ali jo hočete?" me je vprašal.

"Da," sem rekel in pokazal zobe. Priznam, da jo imam še zdaj nekje doma.

Dekle mi je zdaj polagalo na vrat kose platna, namočenega v topli vodi. Zahvalil sem se jim, kakor sem vedel in znal.

Čujte, ljudje," se je oglasila Mandy McGovernova, ki je bila

V BLAG SPOMIN

četrtle obletnice smrti našega blagopokojnega soproga in očeta

FRANK MARINCIC

ki je preminul dne 14. avgusta leta 1936.

Ob tužni obletnici klečimo na Tvojem grobu in iščemo preminulih blagih spominov. S solzo v očesu in jadrnega srca Ti močno žalostni kličemo: "Spojži se v Bogu nezabni soprog in oče, do svidenja nad zvezdami."

Žalujoči:

Soproga in otroci.

pristopila k nam, držeč v roki steklenico, napolnjeno z nekakšno belorumenkasto tekočino in zamašeno s koruznim storžem, "ali ni zdajle pravi čas za kak takele anarhistično, ki sem prejle čula, da ste govorili o njem?"

"Nič ne bo škodil," je rekel Orme. "Šivanje rane boli skoro prav tako kakor operacija sama. Aubery, ali bi mi mogli kje poskati košček kite in morda tudi kak iglo?"

XIX. POGLAVJE

Njeno sočutje

Še potem, ko so bili z menoj gotovi, se mi je vrtilo in bučalo v glavi, a vendar je toliko odnehalo, da sem mogel sestiti in se, s hrptom oprt na spodnji del voza, ozreti na okoli. V sencu so ležale zleknjene, negibne postavice, pokrite s šotornimi platni, pod drugimi odejami pa možje, ki so se zvijali in ječali. Belknap je hodil med vozovi resnejši in očividno za več let starejši kakor v začetku vse te prigode. Takoj je sestavil oddelek za pokopanje mrtvih. Majhno število Siouxev, med njimi tudi tiste-

ga, nad katerim se je bil v svoj novepečeni hrabrosti znesel Aubery Jackson, sin Mandy McGovernove, so pokrili s tenko plastjo gline kar tam, kjer so ležali. Naše lastne mrtvece so zametali na rob soteske; tako je spet raslo število preprostih, surrov nagrobnih kamnov, ki so spraznili veliko cesto na Zahod.

Ellen Meriwetherjeva se je vrnila in spet prisledla k meni. Svojo okrvavljeno sivo obleko je bila odložila in se napravila, kakor je vedela in znala.

(Dalje sledi.)

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

VSE KARKOLI potrebuje se od zobozdravnika bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobiti v našem polno zadovoljstvo pri Zupniku, ne da bi zgubili pri dosti časa. Vse delo je narejeno kadar vam čas pripušča. Ura ni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Knausovo poslovanje

Kadar greste na avtomobilsko turo, pridite v

BIRK'S SWISS CHALET

med Saranac Lake in Bloomingdale, New York na Route 3

Telefon 1566 W.

Dobra hrana, fina pijača, lepe sobe, prijazna postrežba, svež, gorski zrak, krasna jezera, cene zmerne.

NO EXTRA COST FOR VITAMIN A

SMITH BROS. COUGH DROPS

WOMEN! read how thousands have been able to GET NEW ENERGY

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Run-down, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

All you need is a good reliable tonic. If so try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more whole-some food which your body needs directly for energy—to help build up more physical resistance and help calm jittery nerves, lessen your male functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected through your whole being. Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Revitalize should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle.

Ravnokar je izšla . . .

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je rojena mladina, da se mladina seznanja z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM . . .

'Enakopravnosti'